

Nr 99.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, m. m.; given Stockholms slott den 5 mars 1943.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål, dels ock till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående pant- rätt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa.

GUSTAF.

Axel Gjöres.

F ö r s l a g

till

L a g

**om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att
bortföra varuförråd.**

Härigenom förordnas, att lagen den 21 juni 1940 om skyldighet att bortföra varuförråd, vilken jämlikt lag den 30 juni 1942 (nr 478) gäller till och med den 30 juni 1943, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1944.

F ö r s l a g

till

L a g

**om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga
bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om
viss panträtt i spannmål.**

Härigenom förordnas, att lagen den 21 juni 1940 med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål, vilken jämlikt lag den 30 juni 1942 (nr 479) gäller till och med den 30 juni 1943, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1944.

F ö r s l a g

till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa.

Härigenom förordnas, att lagen den 30 juni 1942 med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa, vilken gäller till och med den 30 juni 1943, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1944.

*Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 19 februari 1943.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF,

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Gjöres.

Den 21 juni 1940 utfärdades *dels* lag (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, *dels ock* lag (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål. Båda lagarna gälla — enligt lagar den 30 juni 1942, nr 478 och nr 479 — till och med den 30 juni 1943. Vidare utfärdades den 30 juni 1942 lag (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa; den sålunda utfärdade lagen gäller ävenledes till och med den 30 juni 1943.

Lagen om skyldighet att bortföra varuförråd har tillkommit för att möjliggöra bortförande tvångsvis av varuförråd i enskild ägo i sådant fall, där bortförandet finnes erforderligt till förhindrande av att förrådet i händelse av krig genom fiendens åtgöranden förstöres eller eljest går förlorat samt bortförandet icke kan förväntas komma till stånd på frivillighetens väg. Föreskrift om bortförande meddelas av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t därtill bemyndigat. I enahanda ordning må föreskrift meddelas, att viss vara eller särskilt parti av sådan vara ej må föras till visst område av riket eller ock må föras till visst område av riket allenast efter tillstånd. För att lagens materiella bestämmelser skola träda i tillämpning erfordras, enligt 1 §, särskilt förordnande därom. Sådant förordnande må meddelas vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden. Förordnande meddelas av Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke, dock att, när riksdagen ej är samlad, provisoriskt förordnande må meddelas av Kungl. Maj:t ensam. Sedan 1940 års lagtima riksdag enligt skrivelse nr 382 lämnat samtycke i förenämnda hänseende, har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 21 juni 1940, nr 346, förordnat, att lagens bestämmelser tills vidare skola äga tillämp-

ning, varjämte Kungl. Maj:t samma dag, med stöd av i lagen lämnat be- myndigande, utfärdat förordning (nr 648) med närmare bestämmelser an- gående tillämpning av lagen.

Lagen med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spannmål har till syfte att möjliggöra att förråd av spannmål, som är pantförskrivet enligt lagen om viss panträtt i spannmål, må kunna bortföras utan att därigenom panthavarens rätt äventyras. Lagen med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa åsyftar att i enahanda ordning möjliggöra bortförande av förråd, som är pantförskrivet enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa.

Under rådande förhållanden föreligger alltjämt behov av en lagstiftning, Departements-
chefen. enligt vilken varuförråd, då så med hänsyn till läget finnes påkallat, kunna tvångsvis bortföras. Giltighetstiden för lagen om skyldighet att bortföra varuförråd torde därför böra förlängas, förslagsvis till och med den 30 juni 1944. I samband härmed torde även lagarna med vissa tillfälliga bestäm- melser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spannmål och lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa böra förlängas, likaledes till och med den 30 juni 1944.

På grund härav hava inom folkhushållningsdepartementet upprättats för- slag dels till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd*, dels till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående pant- rätt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål*, dels ock till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa*.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ifråga- varande lagförslag, av den lydelse bilagor vid detta protokoll utvisa¹, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sven Persson.

¹ Dessa bilagor, vilka äro likalydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, hava här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 1 mars 1943.

Närvarande:

justitieråden ALSÉN,
LIND,
regeringsrådet EKLUND,
justitierådet ERICSSON.

Enligt lagrådet den 25 februari 1943 tillhandakommet utdrag av protokoll över folkhushållningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 19 februari 1943, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål, dels ock till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av t. f. byråchefen för lagärenden i folkhushållningsdepartementet hovrättsrådet Ingvar Lindell.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

*Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 5 mars 1943.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Gjores, lagrådets den 1 mars 1943 avgivna utlåtande över de den 19 februari 1943 till lagrådet remitterade förslagen dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, dels till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 647) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen den 20 juni 1924 (nr 298) om viss panträtt i spannmål, dels ock till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 480) med vissa tillfälliga bestämmelser angående panträtt enligt lagen om viss panträtt i spånadslin och hampa; därvid föredraganden hemställer, att förslagen, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Curt Nordwall.

